

lonely planet

M O O I S T E

TREIN

reizen

60

*onvergetelijke
treinavonturen*

VAN COLOMBO NAAR BADULLA: blz. 150

Inhoud

Voorwoord
Over dit boek

Afrika en het Midden-Oosten

Van Johannesburg naar Kaapstad
Van Andimeshk naar Dorud (Iran)
Van Bulawayo naar de Victoriawatervallen (Zimbabwe)
De TAZARA (Tanzania en Zambia)
De IJzerertstrein (Mauritanië)

Noord- en Zuid-Amerika

De Sunset Limited (VS)
La Trochita (Argentinië)
De Rocky Mountaineer (Canada)
De Titicaca-trein van Perurail (Peru)
De Metro-North Hudson Line (VS)
De Ferrocarril Chihuahua al Pacífico (Mexico)
De California Zephyr (VS)
De Hershey-trein (Cuba)
De Amtrak Downeaster (VS)

6 De Rupert Rocket (Canada) **82**
8 Van Lima naar Huancavelica via Huancayo (Peru) **86**
De New Mexico Rail Runner (VS) **90**
De Serra Verde Express (Brazilië) **94**
12 De Coast Starlight langs de Stille Oceaan (VS) **98**
18 Dwars door Canada met VIA Rail (Canada) **104**

22 Azië

28 De Darjeeling Toy Train (India) **112**
32 De Hokkaido Shinkansen (Japan) **116**
De Eastern & Oriental Express (van Thailand naar Singapore) **120**
38 De West Rail Line in Hongkong (China) **124**
44 De Herenigingsexpres (Vietnam) **128**
48 Van Mandalay naar Lashio (Myanmar) **134**
54 De Baikal-Amoerspoorweg (Rusland) **138**
58 Van Beijing naar Lhasa (China) **142**
62 De Dodenspoorlijn (Thailand) **146**
68 Van Colombo naar Badulla (Sri Lanka) **150**
72 De Nilgiri Mountain Railway (India) **156**
78 Langs de postweg (Japan) **162**

IMAGE COURTESY OF BELMOND

WEST COAST WILDERNESS RAILWAY: blz. 286

EASTERN & ORIENTAL EXPRESS: blz. 120

© NICK OSBORNE

IMAGE COURTESY OF KIWI RAIL

NORTHERN EXPLORER: blz. 290

- De Trans-Mongolische spoorlijn (van Rusland naar China) **166**
- Van Beijing naar Shanghai per hogesnelheidstrein (China) **170**

Europa

- Van Settle naar Carlisle (VK) **176**
- De Glacier Express (Zwitserland) **182**
- Van Bilbao naar Ferrol met FEVE (Spanje) **186**
- De Trans-Siberische spoorlijn (Rusland) **190**
- De East Coast Main Line (VK) **196**
- De Petit Train Jaune (Frankrijk) **200**
- Van Belgrado naar Bar (Servië en Montenegro) **206**
- De Bernina Express (Zwitserland en Italië) **210**
- De Venice Simplon-Orient-Express (Van VK naar Italië) **218**
- De Heart of Wales Line (VK) **222**
- Van München naar Venetië over de Brennerspoorlijn (van Duitsland naar Italië) **226**
- Van Fort William naar Mallaig met de Jacobite (VK) **230**

- Van Nova Gorica naar Jesenice (Slovenië) **234**
- Van Cannes naar Menton (Frankrijk) **238**
- De Bergensbanen (Noorwegen) **242**
- Van Londen naar Fort William met de Caledonian Sleeper (VK) **248**
- Van Keulen naar Mannheim (Duitsland) **252**
- De Inlandsbanan (Zweden) **256**
- De Ffestiniog en Welsh Highland Railways (VK) **260**
- De Centovalli Express (Zwitserland en Italië) **266**

Oceanië

- De Ghan (Australië) **272**
- De South Coast Line (Australië) **278**
- De TranzAlpine (Nieuw-Zeeland) **282**
- De West Coast Wilderness Railway (Australië) **286**
- De Northern Explorer (Nieuw-Zeeland) **290**
- De Kuranda Scenic Railway (Australië) **296**

- Register **300**
- Colofon **304**

Voorwoord

● MARK SMITH THE MAN IN SEAT 61

Een treinreis heeft iets magisch. Soms gaat het om de binnenkant: in een trein heb je ruimte om te bewegen en mensen te ontmoeten, je kunt dineren in een restauratiewagen met witte tafelkleden, en slapen in een privécoupé tussen frisse, schone lakens met onder je het geluid van zovende stalen wielen op stalen rails. En soms zit de magie vooral buiten, in het landschap dat de trein doorkruist: een avontuur, een ervaring, een blik in het hart van een land.

Ik ben al sinds mijn 13e verslaafd aan de magie van treinreizen. Jarenlang – nou ja, wekenlang – spaarde ik mijn zakgeld tot ik maar liefst £ 2,73 had verzameld, genoeg voor mijn eerste solo-oversteek: een dagretour van Londen naar het eiland Wight met kinderkorting. Mijn ouders hadden geen idee waar ik gebleven was, maar toen ik uiteindelijk weer thuiskwam waren ze te opgelucht om me op mijn donder te geven. Dat was niet het einde van mijn fascinatie voor treinreizen, en de spoorwegen werden mijn beroep, eerst bij British Rail, en nu als beheerder van de treinreiswebsite *The Man in Seat 61*, waar ik mijn passie met anderen probeer te delen.

Ik beseftte nauwelijks hoe magisch een treinreis kan zijn voordat ik in de luxe vintagerijtuigen van de Venice Simplon-Orient-Express van Londen naar Verona reisde. Ik moest de reis onderzoeken voor mijn website, maar eerlijk gezegd betwijfelde ik of een treinrit van anderhalve dag 2000 pond waard zou kunnen zijn. Maar toen stonden ineens de sterren goed: aan het eind van het seizoen werd er een korting van 25% geboden, en toen ik tot mijn

afgrijzen ontdekte dat mijn vriendin nog nooit in Italië was geweest, boekte ik tickets. We waren nog maar zes maanden samen, maar die trein had een speciaal magisch effect: 's nachts besloten we in de slaapwagen hoe onze eerste zoon zou heten, en de volgende dag gebeurde er iets toen de trein in een sneeuwstorm door de Brennerpas zwoegde. We zijn het er nog steeds niet over eens wie wat zei tegen wie (ik herinner me wel de belangrijke details, zoals in welk S-type slaaprijtuig uit 1927 we reisden), maar hoe dan ook: toen die trein in Verona aankwam, waren we verloofd. En hier zit ik dertien jaar later met vrouw, twee kleine kinderen, twee kleine katten en een grote hypotheek. Als dat geen toverkracht is!

In dit boek vind je veel van mijn eigen favoriete reizen: sommige bekend, andere minder bekend, sommige duur en luxe, andere echte koopjes. De California Zephyr van Chicago naar San Francisco is misschien wel de beste van alle Amtrak-routes door de VS, en de fantastische Bernina Express is naar mijn mening de allerbeste Zwitserse Alpenrit. De spectaculaire spoorweg van Belgrado naar Bar door de bergen van Montenegro en de schitterende reis van Mandalay naar Lashio in Myanmar zijn twee zeer pittoreske treinritten waarvan je waarschijnlijk nog nooit gehoord hebt, en die kosten maar 20 euro respectievelijk 6 dollar. En natuurlijk mocht mijn favoriete Britse treinroute niet ontbreken: de West Highland Line naar Mallaig. Ik hoop dat dit boek je inspireert om een of meer van de beschreven reizen te maken, en dat ook jij ontdekt, als je dat nog niet wist, hoe magisch een treinreis kan zijn.

INLANDSBANAN: blz. 256

DE GHAN: blz. 272

RUPERT ROCKET: blz. 82

© MATT MUNRO | LONELY PLANET

Over dit boek

● TOM HALL REDACTIECHEF LONELY PLANET

Bij Lonely Planet hebben we altijd al een zwak voor treinen gehad. Misschien komt het door onze geschiedenis, die sterke wortels heeft in reizen over land, of doordat we graag lijnen op kaarten volgen, of doordat we graag kennismaken met nieuwe mensen en plaatsen. En we weten dat een treinreis vaak tot een geweldig mooi avontuur kan leiden. Meerdere generaties reizigers hebben dat gevoel ervaren met een Lonely Planet-reisgids bij zich, in het Union Station in Chicago, het Gare de Lyon in Parijs, de Chhatrapati Shivaji Terminus in Mumbai of een ander beroemd treinstation. In dit boek proberen we dat gevoel te distilleren en de weg te wijzen naar andere fantastische reizen.

Toen we *Mooiste treinreizen* bedachten, vroegen we eerst, zoals vaak bij Lonely Planet, aan zo'n 200 reisboekenschrijvers wat hun favorieten waren. We kregen te veel ideeën om allemaal op te nemen, met veel verschillende redenen waarom ze zo bijzonder waren. Sommige waren epische internationale reizen, andere waren korte routes bij een stad, langs de kust of naar een speciale plek. Sommige zijn ongelooflijke technische prestaties, andere lijken te worden gedreven door pure wilskracht van lokale spoorwegmedewerkers. Er zijn er die zo beroemd zijn dat ze op de Werelderfgoedlijst van Unesco staan, maar mijn favorieten zijn de weinig bekende routes die anders onopgemerkt voorbij zouden flitsen op het informatiebord.

We publiceren dit eerbetoon aan onze liefdesrelatie met de spoorwegen op een moment dat stalen rails en wielen een 21e-eeuwse renaissance beleven. Na jarenlange achteruitgang van het treinverkeer onderstrepen hogesnelheidslijnen, lightrailverbindingen en ultralanggeafstands-goederenlijnen het belang van de spoorwegen voor de wereldeconomie. In dit boek laten we ook die relatieve nieuwkomers zien, zoals de (verlengde) Ghan van de noordkust naar de zuidkust in Australië, en de hoogste trein ter wereld: naar Lhasa in Tibet. Het huidige treinvriendelijkere wereldbeeld heeft ook geleid tot een grotere waardering voor kleine maar perfecte lijnen zoals de Darjeeling Toy Train en de Sloveense geheimtip van Nova Gorica naar Jesenice, die allebei in dit boek staan.

En er zit nog meer in de pijplijn. Wanneer je dit leest, kun je als het goed is ook weer een trein nemen van Addis Ababa naar Djibouti, waar gloednieuw materieel op gloednieuwe rails rijdt, en op iets langere termijn wordt spoorweguitbreiding gepland in diverse gebieden als Mexico, Iran, Scandinavië en Oost-Afrika. Ook ons is nostalgie niet vreemd en daarom nemen we in ons boek ook graag spoorwegergoed op, lijnen die vaak worden gerund door vrijwilligers, en die overal ter wereld een verrijking van het treinreisaanbod zijn.

In *Mooiste treinreizen* delen we onze passie voor *the permanent way*, zoals een spoorweg in het Engels zo mooi heet. Of je nu met hoge snelheid of met een slakkengangetje wilt reizen: hopelijk vind je hier inspiratie voor je volgende treinreis.

© JUSTIN FOULKES | LONELY PLANET

● BETEKENIS VAN DE SYMBOLEN

Toeristrentrein

Passagierstrein

Stoomtrein

Hogesnelheidstrein

Aanbevolen stop

Uitzicht

Spoorwegarchitectuur

Omweg

Treinleven

Eten en drinken

Budget: ticket < € 40

Gemiddeld: ticket € 40 - € 80

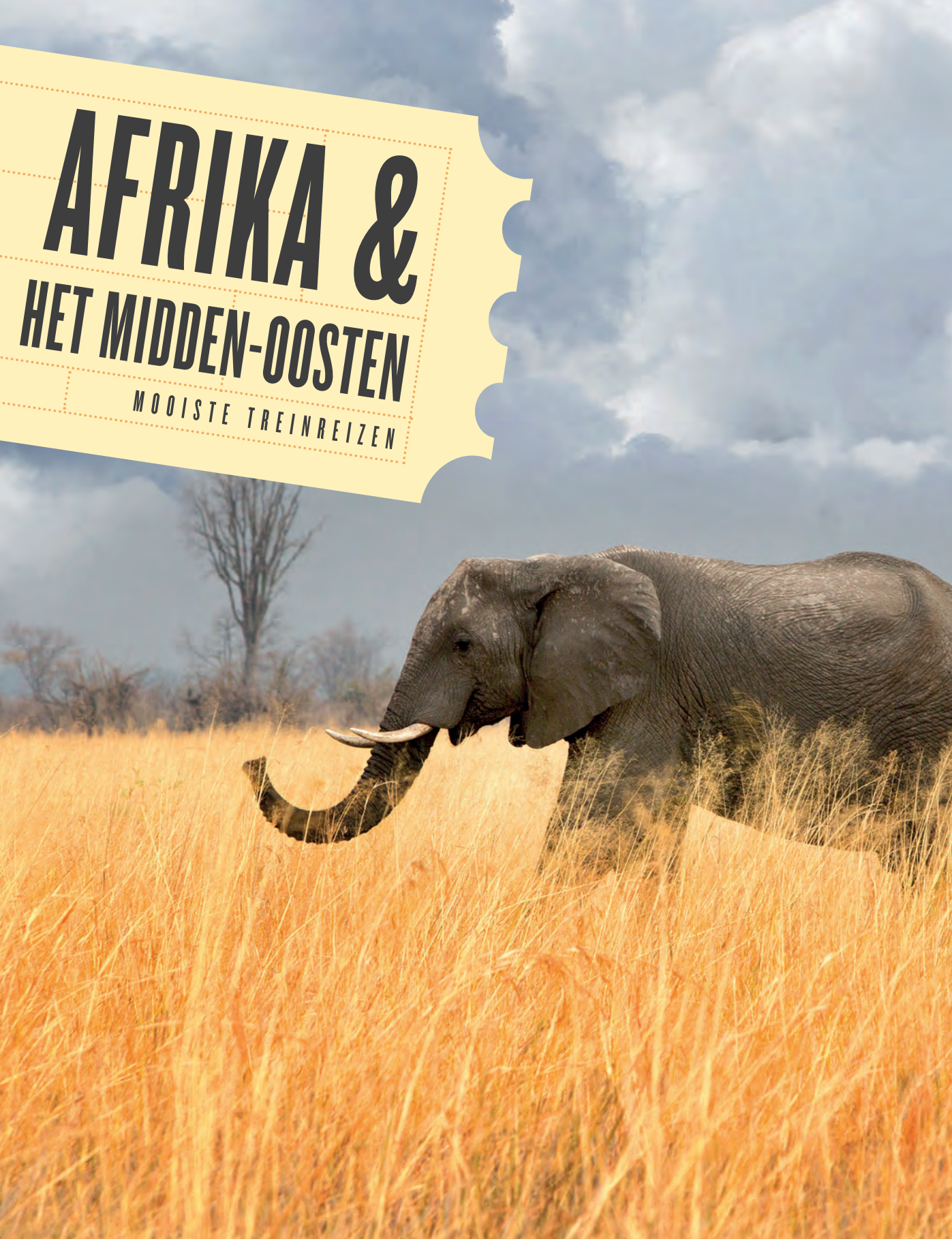

Hoogste klasse: ticket > € 80

IMAGE COURTESY OF VIA RAIL

AFRIKA & HET MIDDEN-OOSTEN

MOOISTE TREINREIZEN

Van Johannesburg naar Kaapstad

ZUID-AFRIKA ●

Dit traject tussen Johannesburg en Kaapstad doorkruist de grote Karoo, een mythische woestijn in het hart van Zuid-Afrika waar tuimelkruid over stoffige wegen rolt en aan de horizon golvende bergen te zien zijn. De trein, die vroeger de Trans-Karoo Express heette, laat de soms wat grimmige voorsteden van Johannesburg achter zich, steekt de noordelijke wildernis over, raast onder een twinkelende woestijnsterrenhemel door de Karoo en komt dan aan bij Kaapstad in een adembenemend tapijt van bergen en wijngaarden. Een sfeer van verbroedering neemt bezit van de trein wanneer deze langs de Atlantische kust rijdt naar het bekende silhouet van de Tafelberg.

1 VERLOOP VAN DE REIS

De meeste bezoekers van Zuid-Afrika overbruggen het uitgestrekte binnenland via een twee uur durende vlucht van Johannesburg naar Kaapstad. Maar er is ook een andere manier, een geheimtip van in kaki geklede krasse knarren die in buitenhuizen tussen Kruger en de Kalahari wonen. Misschien heb je de oude, romantische naam Trans-Karoo Express weleens gehoord. We hebben het over een trein die dezelfde route volgt als de wereldberoemde luxe Bloutrein,

maar dan voor de prijs van een budgetvlucht: de Shosholozza Meyl-slaaptrein, die in een *rite de passage* het dorre, weinig bezochte hart van deze epische natie doorkruist op weg naar de beroemde landschappen en wijngaarden rond Kaapstad.

Luister naar de wijze woorden van de krasse knarren en trakteer ze op een koud biertje, want in de zomer is deze reis heter dan de Karoo zelf. Nadat de trein de hectiek van het centrum van Johannesburg is ontvlucht, puft hij het bosveld in waar hij stopt in Afrikaanse arbeidersstadjes. Bij deze treinreis zie je Zuid-Afrika niet als bergketens uit een vliegtuigvenster, maar in close-up, in al zijn verweerde glorie, van de weidse Karoo tot eenzame stationnetjes als in een schilderij van een Afrikaanse Edward Hopper. Op de kleine stations maakt het treinpersoneel onder de meedogenloze middagzon in het slang van dit veeltalige land een praatje met de kruikers: 'Howzit...?' 'Is it...?' 'Agh, shame man.'

In de gangpaden van de trein kom je allerlei slag

© CATHERINA UNGER | AWL

De volgende dag zie je de glooiende heuvels van zuidelijk Tanzania, aangekondigd door de steden Makambako en Mbeya. Onverschrokken reizigers kunnen vanuit Makambako de hooglanden intrekken en dan naar het Malawimeer trekken. En dicht bij Mbeya ligt de Mbeya Peak, de hoogste berg in dit gebied. Als je tijd hebt om je reis te onderbreken kun je hier prachtig wandelen door de bosrijke omgeving.

De trein rolt verder om de grens over te steken, wat een gebeurtenis op zich is: visa worden gekocht, goederen worden aangegeven en geld wordt gewisseld. In Zambia wordt de omgeving snel dichter bevolkt en kun je door het raam het leven van alledag in volle glorie bewonderen, met als hoogtepunt de aankomst op station New Kapiri Mposhi. Als je in die paar dagen in een dromerige stemming bent geraakt, wordt die wreed doorbroken door de kakofonie van een klassiek Afrikaans vervoersknooppunt. Reken maar op

drukte en lawaai op de markt voordat je verder reist naar Lusaka of een andere plaats in Zambia.

2 SERVICE AAN BOORD

Stel je in op een lange rit met veel geschommel. Er zijn schone en comfortabele slaapwagens met vier bedden (1e klasse) of zes bedden (2e klasse). Ze zijn voor mannen en vrouwen apart, tenzij je de hele coupé hebt gereserveerd. Ook tickets met alleen een stoel zijn verkrijgbaar. Er is een restauratiewagen en je kunt een maaltijd bestellen in je slaapwagen, maar hapjes en water moet je verder zelf meenemen. Op de stations is ook wel wat te krijgen. Er zijn geldwisselaars aan de grens, maar daar krijg je een ongunstigere koers dan bij een bank of een wisselpunt in een grote stad.

Er lopen voortdurend zwaaiende en schreeuwende mensen langs de trein en je hoeft je geen moment te vervelen.

Houd je verrekijker bij de hand tijdens het stuk door wildreservaat Selous.

Vergaap je aan het Rift Valley-landschap in de zuidelijke hooglanden van Tanzania.

Dar es Salaam

Kisaki

Ifakara

Mlimba

Makambako

Mbeya

Vwawa

© FEAREUS COONEY | ALAMY STOCK PHOTO

MET DE KLOK MEE VAN HIernaast: Handelaren langs de TAZARA-spoorlijn; spelende jonge leeuwen; soms zijn vanuit de trein giraffen te zien.

PAGINA 28: Kafferbuffels in wildreservaat Selous.

④ ALTERNATIEVE ROUTES

Van Dar es Salaam kun je ook met de trein naar Kigoma aan het Tanganyikameer en daarvandaan met de MV Liemba-boot oversteken naar Mpulungu in Zambia. Deze trein vertrekt vanaf het centraal station van Dar es Salaam, niet vanaf het TAZARA-station.

④ UPGRADES

De 15-daagse luxe vijfsterrenreis van Kaapstad naar Dar es Salaam van Rovos Rail met de Pride of Africa omvat ook de route van de TAZARA. De reis kost ruim € 10.000 euro per persoon bij reizen met twee personen (www.rovos.com). Er is wel een observatierijtuig.

⑤ PRAKTISCH

Wekelijks vertrekken er twee treinen in beide richtingen. Op vrijdag vertrekt uit Dar de Mukuba Express, en die gaat op dinsdag weer terug. De andere is een langzamere trein met veel haltes, met de wonderlijke naam Kilimanjaro Ordinary.

Omdat online boeken niet kan en je allerlei ouderwetse dingen moet doen, zoals een station bezoeken en de telefoon pakken om een zitplaats te reserveren (een niet altijd even betrouwbaar proces), raden we aan gebruik te maken van de reizigers-tamtam. De boekingsinformatie op www.seat61.com wordt regelmatig bijgewerkt en bevat telefoonnummers, namen van reisbureaus en details over welke treinen op welke dienst rijden. Ook op tazarasite.com is informatie te vinden. **TH**

© JT PLATT | GETTY IMAGES

Bekijk en beluister het grappige paspoortgedoe aan de grens tussen Tanzania en Zambia.

Geniet aan boord van (minstens) twee Afrikaanse zonsopgangen.

Tunduma

Nakonde

Chozi

Kasama

Mpika

Serenje

Kapiri Mposhi

AMERICAN
TOURISTEN

NOORD- EN ZUID-
AMERIKA

MOOISTE TREINREIZEN

De Sunset Limited

VS ●

De ultieme Amerikaanse treinreis: van oost naar west, van kust naar kust, van de cafés van New Orleans naar de woeste branding van de Stille Oceaan.

Heb je altijd al gedroomd van een reis dwars door de States, maar heb je geen zin om twee weken lang opgepropt te zitten in een auto? Misschien is een rit met de Sunset Limited dan iets voor jou. Leun lekker achterover en zie de Amerikaanse land-

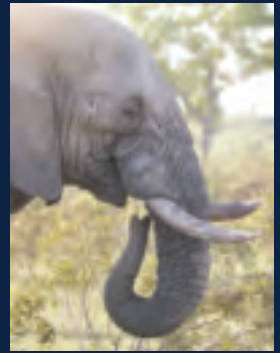
schappen voorbij glijden: de bayous in Louisiana, de wolkenkrabbers van Houston, de woestijnen van Texas en Arizona, de Californische heuvels en ten slotte de gouden stranden van Los Angeles. Saddle up, pardner: het wordt een lange rit.

1 VERLOOP VAN DE REIS

De Sunset Express, zoals de lijn oorspronkelijk heette, werd in 1894 geopend en was de tweede spoorlijn in de Verenigde Staten die het hele continent overstak (de in 1869 voltooide Pacific Railroad was de eerste). De lijn opende de handel tussen de Amerikaanse kusten en de rijke plantages van het zuiden, en bracht een revolutie teweeg in het transcontinentale reizigersverkeer: een reis die eerder weken duurde, kon nu in enkele dagen worden volbracht.

En meer dan anderhalve eeuw later is hij nog steeds in gebruik. Wat nu Sunset Limited heet is de oudste

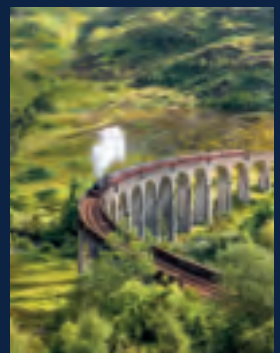

MOOISTE

TREIN

reizen

Beleef de 60 meest fantastische en memorabele treinreizen ter wereld, met klassieke langeafstandstreinen, zoals de Rocky Mountaineer in West-Canada en de Ghan, tussen Darwin en Adelaide in Australië, maar ook onverwachte pareltjes van gewone forensentreinen. Elke treinbeschrijving in dit schitterende boek bevat praktische informatie over boekingsmogelijkheden, treintijden en stations, naast inspirerende fotografie en een geïllustreerde routekaart.

www.kosmosuitgevers.nl

**KOS
MOS**

NUR 500
Kosmos Uitgevers
Utrecht/Antwerpen

